

2011. augusztus

BÁCSFEKETEHEGYI HAVILAP

8. ÉVF. 7. SZÁM(82)

ára: 50 din

ISSN: 2217-3706

Fecske

IN MEMORIAM DR. HODOSY IMRE (1919-1996)

„Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.“ Jób 19, 25

1996 július 2-án adta vissza lelkét Teremtő Urának, **Hodosy Imre** feketicsi református lelkipásztor, a Jugoszláviai Református Keresztyén Egyház püspöke. Mint egykori tanítványa, halálának 15 évfordulóján, úgy gondolom az iránta érzett tiszteletből, illik róla röviden megemlékezni falulapunk vallási rovatában is. Hiszem azt, hogy a helybeli idősebb és közép generációhoz tartozók közül még sokan emlékeznek Hodosy püspök úrra, hiszen nagyon sok generációt nevelt, tanított a hitbeli ismeretekre, ugyanígy sokakat keresztelt, konfirmált, esketett és temetett. Több mint három évtizeden keresztül elsősorban a helybeli, de ugyanakkor a délvidéki reformátusság lelki arculatának is meghatározó személyisége volt.

Hodosy Imre 1919 február 27-én született a bánáti Magyarittabén. Itt végezte elemi iskolai tanulmányait, középiskolai tanulmányait pedig a nagybecskereki gimnáziumban. Édesapja, Hodosy Orbán szülőfaluja lelkipásztora volt. Az ő nyomdokaiba lépett, amikor a lelkészi pályát választotta élethivatásul. Teológiai tanulmányait Kolozsváron végezte. Befejezve ottani tanulmányait, hazajött és jelentkezett segédlelkészi szolgálatra. Első szolgálati helye Várdaróc (Baranya), ahol egy idős lelkész mellett volt segédlelkész. Itt érte a háború és az ezzel járó nehéz körülmények. Innen egy még nehezebb szolgálati helyre, a daruvári misszióba került. Ez egy nagyon nehéz szolgálati terület volt, ahol ő bizonyított. Innen hívta meg 1949-ben az újvidéki gyülekezet lelkipásztorának. Édesapja halála után 1958-ban, szülőfaluja Magyarittabé lelkésze lett. Néhány év múlva, 1960 június 23-án, Ágoston Sándor püspök-lelkipásztor halálával megüresedett a feketicsi lelkészi állás, és a gyülekezet meghívta lelkipásztorának. Ő ebben az Úr akaratát érezte, neki engedelmeskedve elfogadta a feketi-

csi lelkészi állást. 1961 augusztusában kezdte el Feketicsen a szolgálatot, mint a gyülekezet megválasztott lelkipásztora. Nem volt neki könnyű olyan lelkész után szolgálni, mint amilyen Ágoston Sándor volt. Hűséges szolgálataival bizonyította, hogy méltó utóda lett nagy elődjének.

Hodosy püspök úr őszinte, igaz és nagyon egyszerű ember volt. Mindig hálás szívvel gondolok vissza gyermekkoromra, az általa tartott vasárnapi iskolára és hittanórákra. Le tudott ereszkedni a gyermekek szintjére és emberközelbe tudta hozni Isten igéjének időszerű üzenetét felnőttek és gyermekek számára egyaránt. Kiváló és elismert igehirdető volt. Igehirdetéseit mindig mindeki megértette, nem használt nagy szavakat, magasröptű teológiai gondolatokat, igehirdetése többnyire megszólító és tanítójellegű prédikációk voltak. Több egyházi tisztséget is betöltött, 1972-től zsinati főjegyző,

1982 és 1996 között pedig a Jugoszláviai Református Keresztyén Egyház püspöke volt. Az egyházkormányzás felelősségteljes feladatát sem méltóságnak, hanem szolgálatnak tekintette. A református és magyar identitás megtartásáért folytatott harcának elismeréseként a Debreceni Református Teológiai Akadémia 1991-ben díszdoktorává avatta. Mint püspök is hűséggel szolgált a feketicsi gyülekezetben, a gyermekek és az idősek között, sírnál és bölcsőnél egyaránt. A legnagyobb kérdés számára mindig az volt, hogy milyen módon töltheti be küldetését Isten dicsőségére és anyaszentegyházunk javára. Jelszava volt a nagy reformátorunknak, Kálvin Jánosnak a jelszava: Soli Deo Gloria, azaz Egyedül Istené a dicsőség.

Aldott legyen emlékezete közöttünk.

Orosz Attila

Dr. Hodosy Imre, Antall József miniszterelnök és Msgr. Dr. Pénzes János szabadkai megyéspüspök társaságában

V I S S Z A P I L L A N T Ó

AZ IZIDA HÍREI

Vakáció!

Az Izida tagjai júliusban, immár ötödik alkalommal élvezte az **Ali** és a **Balassa** család vendéglátását Ludas partjain. Reggeli tornával kezdtük a napokat, főztünk finom falatokat. A szalonna és a rántotta is finomabb volt a tárcsán sütvén. A kishegyesi és a topolyai

Vöröskereszt gondoskodott a változatos étrendről, na meg a Zoli bácsi lecsójára sokáig fogunk emlékezni. Sokat kirándultunk, voltunk a strucc farmon, tőzegtányában, na meg csónakáztunk, horgásztunk. Az idén 30 gyerek, fiatal hét nevelővel vett részt a sátor táborban. Pszichológusunk Nagymélykúti Kiskovács Ildikó gondolatait szeretnénk megosztani a kedves olvasókkal, aki kisfiával először vett részt a táborban.

P.J.

Inkluzív tábor a pszichológus szemszögéből

Július 16.-tól 18.-ig a feketicsi Izida anya és gyermekvédelmi társulat tagjai Ludason táboroztak. Vajdaságban a táborozásnak az inflációs 90-es évek óta hagyománya van, mivel abban az időben ez volt szinte az egyetlen módja a gyerekek nyaraltatásának. Manapság is sok táborozási lehetőség van a környékünkön. A fenn említett program különlegesnek számít abból a szempontból, mivel Ludason közösen táboroztak a sérült és nem sérült gyerekek illetve fiatalok. A tábor gördülékeny menetét hét nevelő biztosította. Ez a valódi inklúzió mivel a közös programok és feladatok alatt mindenki a saját képességeihez mérten teljesített. Különleges volt, mert mindenki hozzatott valami egyénit a tábor

összhangulatához, ettől volt kerek és egész. Mint szakember elmondhatom, hogy nagyszerű lehetőség a kötetlen programok közben a barátkozás sérült és nem sérült személyek között. Látjuk az egymás közötti különbségeket, mégis elfogadjuk egymást. Ezt az irányvonalat fontos a gyerekek nevelésében már az első lépésektől fogva követni. Személyes tapasztalatból beszélek, mivel a

táborban részt vett a saját 4 éves fiam is, aki ugyan úgy sátorban aludt, mint a többi táborlakó. Szívesen játszott sérült és nem sérült gyerekekkel, fiatalokkal is. Úgy gondolom, hogy a saját gyerekemre is pozitív hatással volt a tábor, és remélem, ha felnő jobban megérti majd a sérült emberek problémáját és igyekszik majd segíteni nekik. A humánus hozzáállást az iskolában tanítani már késő, kezdetektől fogva kell. Elmondhatom, hogy egyszer nem célzott rá, hogy ez vagy az a gyerek, fiatal miért viselkedik így, vagy miért beszél másként, mint más. Egyszerűen természetes volt, hogy különbözőek vagyunk, mégis együtt egy egészet alkotunk. Van, aki kicsi, van, aki nagy, van, aki fogyatékkal él és van aki nem. Ettől kerek a világ. Gondolom a tábor előtt mindannyiunkban felmerült a kérdés, hogy nagy felelősség a nevelők részéről. Így van, de mégsem, a csapatmunka mindenkinek könnyítette a dolgát. Fontos az is, hogy egy ilyen alkalommal felelősségérzetet nevelünk sérült és nem sérült társainkba. Felelősek vagyunk a közös munkáért, de a mi a legfontosabb egymásért.

A tábor üzenete egymás elfogadása, hogy mindenki tesz valamit a közösségbe lehetőségéhez mérten, az egymásra való odafigyelés, a barátságok szövődése. Úgy gondolom mindannyian gazdagabbak lettünk valamivel. És visszamennénk!

Nagymélykúti Kiskovács Ildikó

A HELYI KÖZÖSSÉG HÍREI

Bácsfeketehegynek a júliusi hónap is hozott előrehaladást. Első helyen említeném a Testvériség és a Tito Marsall utca kereszteződésénél levő gyalogátkelőhely felett elhelyezett figyelmeztető villanytestet, ami folyamatosan, mozgó jelzésekkel igyekszik a járművezetőket időben óvatosságra bírni, - hogy gyalogátkelőhely következik. Mindannyian tudjuk, hogy itt zajlik a gyalogos forgalom zöme, azok az iskolába és óvodába igyekvő gyermekek vagy épp az őket kísérő szülők ezt az útvonalat használják leginkább, ezért is igyekszünk az úton való áthaladást biztonságosabbá tenni, az itt kihelyezett figyelmeztető lámpa messzebből is kitűnően látszik, nappal és éjszaka, rosszabb látási viszonyok mellett is. Községünk tűzoltóságával közösen

sikerült áttörni és kipucolni a Július 13 utcában lévő esővíz levezető, becsövezett árkot, így az időközben ránk zúduló, várva – várt csapadék ide eső része zavartalanul jutott a Krivaja folyóba.

Ezzel párhuzamosan, a Nagytemetőben a kápolnához vezető úton, elkezdődtek a munkálatok a letöredezett peremrészek, lyukak és a szintkülönbségek eredeti állapotukba való visszaállítására – egyelőre, eddig ért a „takaró”, de majd igyekszünk nyújtani rajta és folytatni ott, ahol

abba maradt.

A nagy meleg és kánikula ellenére, változatlan munkakedvvel és szorgalommal folytatódik a kistemető bokor és cserjementesítése, a zöld területek kaszálása, falunk gondozása, szépítése.

Végezetül, szeretnék beszámolni egy jeles eseményről: magyarországi testvértelepülésünk – Rúzsa – meghívásának eleget téve, részt vettünk a X. jubileumi Focibajnokságon a következő „felállásban”:

- Losonci Sándor
- Losonci Balázs
- Losonci Tamás
- Tamás Ferenc
- Harangozó István
- Kiss Endre
- Kiss Zoltán
- Palágyi Róbert
- Erdei András
- Tarkó Dávid

a lelkes szurkolótábort pedig Bojtos Béla tanácselnök és jómagam alkotuk. Úgy gondolom csapatunk biztatását nagyon is lelkesen végeztük, ugyanis a 11 benevezett csapatból a 3. (harmadik) helyezést érték el. Gratulálunk, szép volt fiúk!

Köszönjük!

Ezzel zárnam soraimat, és a következő Fecskéig további kellemes nyarat kíván:

Juhász Attila

Az ízek íze

Úgy hatvan millió évvel ezelőtt a dinoszauruszok uralták a földet. Aztán erre tévedt egy jókora meteor, a planétánkba beleütközött és a föld felszínéről leradírozta az élővilág javát.

Most más időket járunk, most mi uralkodunk, de léteznek felettünk a világűr végtelenségében csellengő meteorok is...

Hiba lenne azt hinni, hogy egyedül mi vagyunk a történelem alakítói, mert pl. a kréta-tercier kihalás egy nap alatt zajlott le!

Júliusban Közép Európa szerte alaposan kifirhangoltak. Néhanapján olyan meleg volt, hogy Bundás ijedtében jókorát vakkantott, amikor a napon hagyott pléhvödörből vizet próbált volna lefetyelni.

Ebben az időszakban az aratás után visszamaradt tarlóból alulról ömlik a hőség, felülről pedig a nap perzseli könyörtelenül a kobakunkat. A kombájnozó legények ilyenkor visszautasítják a behűtött sört, mert ha az ember leengedi a torkán, utána olyan keserű lesz a nyelve töve, mint az epe. A fröccs vagy a hosszúlépés a nyerő. Oltja a szomjat és lebunkózza a vízben lubickoló bacilusokat...

A valamikori Magyarország geometriai középpontjában található Szarvas városa. Amerre a szem ellát, mindenhol a szemet pihentető zöld övezet található és itt áll a szélmalom, mely a világ minden tájáról szívesen fogadja az erre tévedő szeleket, de a magunkfajta érdeklődőket is egyaránt.

Az emberek kedvesek és nyitottak. Tudnak együtt örülni a jónak, a szépek. Bajok azért vannak, de odafigyeléssel, szorgalommal, összefogással gyógyítják azokat.

A környék az ipari fejlettségét tekintve a középkategóriába sorolható. A fejlesztés az agrárium felemelkedését célozza. Komoly kapacitásokat figyeltünk meg az állattenyésztés, a húsfeldolgozás, a tejipar, a gyümölcstermesztés és feldolgozás területein.

A várostól nem messze fekvő Ezüstszőlőben találkozott az öt környező országból érkező, tizenhét vetélkedni

vágyó csapat. A Kárpátmedencei aratóünnepség keretében megtartott főzőversenyen alkalmunk adódott bemutatni a Feketici fekete meggyből készült étkeket.

Természetesen az idei meggypálinka és a szlatkó nyitotta az ételsort. Nyers, magozott meggyet is kínáltunk, hogy lássa mindenki miből lett a cserebogár. Ily módon a népek tudatába bevonult az újdonság erejével ható aroma.

Meggylevessel indítottunk, majd főtt üszőhús és krumpli mellé meggyoszós simult csillogva. A meggyespite és a szódavizes meggyoszörp következett, de a meggyekvár és a meggybefőtt sem hiányzott a terítékről.

A Felvidéken, de köröttünk minden irányban, a forró levecses masszát nevezik ciberének. A jól megérett, kimagozott gyümölcsöt lassú tűzön melegítjük, míg nem rotyogni kezd, és levét nem enged. A Kárpátjáról érkező harmonikás Béla mesélte, hogy gyermekkorában sűrűn koppantotta őt hátulról fejbe a nenája, hogy maradjon az üvegbe is valamennyi lekvár. A ciberéből lesz a finom gyümölcslekvár, ha nem kanalazza ki az üstből időnap előtt az ügyeletes siheder. Szóval, csak a magas ég tudná megmondani, miért nevezzük mi falubeliek ciberének a meggylevest, de ha megszoktuk, hát legyen...

A standunk egy kettő népszerűvé vált, még a zsűri is elidőzött nálunk. Végül az arató ebédkínálatunk elnyerte a legjobb íz díjat. El is hoztuk magunkkal.

A nagy vetélkedő végén az X faktoros Keresztes Ildikó szórakoztatta a vendégsereget. Buli volt ez a javából. Ildikó hangja szpecifikus, a hallása pedig olyan perfekt, hogy nagyon!

Amikor néhány évvel ezelőtt azzal a céllal érkeztünk a határ túloldalán fekvő Kelebiára, hogy véleményezzük a szorgos gazdák borait, nem gondoltuk, hogy az elhanyagolt hordók hazája ez a parányi terület. A tüzes kezelés végrehajtása után, már a következő évben észrevehető javulás mutatkozott, az idén pedig egytől – egyig finom italokat ízelhettünk.

Az oktatónak leginkább az hoz örömet, ha tanítványát egy sikeres út magaslátán láthatja. Tanítóik öröme a tanítványok elfoglalták méltó helyüket...

Erre a vidékre a homoki borok jellemzők. Itt a vörösbort adó szőlőfajtákkal csak ritkán foglalkoznak a gazdák. A borbarátok 31fehér és néhány vörösbort mintát vizsgáltak meg.

Az eredményhirdetés után a búcsú pillanata következett.

Feketicesen a meggysezon lecsengését, Szenttamáson pedig a tarlóhántást ünnepli meg a lakosság és a kikapcsolódásra vágyó vendégsereg.

Arra járó vendégként 2006 nyarán ismerős, feketici traktoros szántó –vető lovagokkal találkoztunk a Szántóverseny résztvevői között. Mindannyian szívesen emlékezünk vissza ezekre a pillanatokra.

Az idén Borrendi látogatást teszünk a szenttamási szántóversenyzők körében. Jó szurkolás reményében látogatunk a szomszédba és a jeles versenyzőket egy korty hűvös borra invitáljuk.

Tóth János

MIRE SZOLGÁL MANAPSÁG A TELEFON, ÉS MÁS APRÓSÁGOK ...

Mivel tudjuk a telefonálásnak is, létezik, egy bizonyos kultúrája, amit illik betartani. Azon a kis mérgelődésen könnyen túltesszük magunkat, amikor ismerőseink korán reggel, vagy este tíz után felcsörgetnek bennünket, és banális témákról kezdenek beszélgetni, vagy negyven fokos hőségben, éppen amikor elszundikáltál, a szomszédból megkérdezik, hogyan szoktad főzni a tökfőzeléket.

Nagyobb bosszúságot okoznak azok a hívások, amikor idegenek, a nap bármelyik szakában felhívnak, tudják nevedet, címedet és közlik veled, hogy milyen szerencsés ember vagy. Éppen most nyertél egy hatnapos nyaralást. Miközben te ámuldozol, hogy nem is vettél semmilyen játékban részt, hadarva elmondják, hogy mit kell tenned ezért, vacsorameghívást is kapsz, promócióival egybekötve, barátaidat is el kell vinned és csekély 700-800 euróért vásárolhatsz termékeiből, amik olyan kitűnőek, hogy emberi ész fel nem foghatja.

Az ajánlatok, vagyis a termékek skálája széleskörű: Dormeo trend, Dormi san, Kirby, Sokura, Cepter, víztisztító és még sorolhatnám a végtelenségig, és még ezer dolog, amit ezek keretein belül kínálnak, nem beszélve a különböző elnyelhető dolgokról, vitaminokról, immunrendszer erősítőkről, amik szerintük annyira jó készítmények, hogy a félholtak is felkelnek az ágyukból. (A példa mindig tőlünk távol eső városban, faluban történik meg !!?)

Olyan hívások is már jártak falu szerte, hogy kifaggatnak egészségi állapotodról és csekély 2500 dinárért, felajánlanak egy vizsgálatot, ami kimutatja az érrendszert és annak betegségeit egy csodaműszer által, amit a csuklónkra kapcsolnak fel. Kétlem, hogy ezek az emberek orvosok, de sejtem, hogy pénzt akarnak keresni ily módon, mert a vizsgálat után ajánlanak bizonyos termékeket a saját kollekciónkból, amiktől meg lehet gyógyulni, természetesen jó borsos áron. Mindig akadnak naiv emberek, akik ilyen

dolgokban hisznek, amikor pedig rájönnek a valóságra, a pénzük elúszott, a fent említett „cégeknek” pedig még a székhelyük is eltűnt a térképről. (saját tapasztalat) Sajnos, azt sem hallottuk még, hogy a hatnapos nyaralást igénybe vette e már valaki. Ők igen segítőkészeknek tűnnek, és jó rábeszélőképességük van, tudják, hogy hogyan kell a szegény emberből kifacsarni az utolsó garast is. Megtanulták, hogy mindig a más ember pénzét kell forgatni, míg a sajátjukat nagy gonddal őrzik és gyarapítják. Erőszakosak és befurakodnak otthonunkba. Ha elutasítod őket, úgy néznek rád, mintha a legbutább ember lennél a földkerekségen, nem értik, hogyan lehet teljes az életed merinó ágynemű, masszírozó fotel, cepter edény nélkül. Persze, csak a saját zsebükre gondolnak, és nem a jóakarat vezérli őket.

Ha elgondolkodunk, hogy hogyan élünk ma, sok minden érthetetlennek tűnik, ami körülöttünk zajlik. Amíg rendes életünk volt (a gyár a munkásoké, a föld azé volt, aki azt megművelte), rémálmban sem hittük volna, hogy háború és elszegényesedés lesz a sorsunk.

Mostanság hallottam olyan dolgokról, ami annak a látszatát kelti, hogy vannak törvények minálunk is. Például, amikor az inspekciónak kimegy privát üzemeket ellenőrizni. Többnyire nagyon érdekes történetek fűződnek ezekhez az esetekhez. Az egy vállalatban, minden bejelentetlen munkásnak megmondták, hogy mit kell mondania, miért dolgozik feketén. Az egyik naiv kislány, aki megmondta, hogy több mint egy éve dolgozik, és csak ígéretik neki a bejelentést, másnap felmondást kapott. A másik helyen, amikor megérkezik az inspekciónak, akkor futás van. Ki a kukoricásba, ki az utcára, mint, ha ott sem lettek volna, de a legérdekesebb, a harmadik üzemben történt, ahol a bejelentetlen munkások a padlásra vannak felcsukva és még köhögniük sem szabad. Eddig azt hittük, hogy csak filmekben látunk ilyen jeleneteket, de az ilyen bánásmód a munkásokkal, egyre

közelebb kerül hozzánk is. Gondolhatnánk azt, hogy csak színház az egész. Csak megjátsszák, hogy kijönnek ellenőrizni, nem találnak semmi rendellenességet és távoznak. Büntetésekről sem hallottunk még, a munkaadók, pedig úgy viselkednek, mintha ők lennének a munkásokért, pedig ez fordítva igaz, mert mit gondol az a munkaadó, aki öt havi bérrel is tartozik a munkásainak? Minden arra utal, hogy nem is gondolkodnak ők erről, hisz nem ők az éhesek és rongyosak, csak a munkásaik, és azok családja. A munkások, pedig nem mernek panaszkodni, féltik a munkahelyüket, és reménykednek, hogy majdcsak lepottyan nekik a hatodik hónapban egy kis pénz. És az inspekciónak? Direkt nem veszik észre, hogy a munkahelyekről hiányoznak a munkások? Még a helyük sem hűlt ki, miután kifutottak az utcára. Mindez, olyan szembekötősdí játéknak tűnik, de a nagy igazság azért ott rejtőzködik a háttérben.

Megemlíteném még a strandot, ahol az utóbbi hetekben nagy mozgolódást vettek észre a falu lakói, de nem az történt, amire vágnak. Valakinek az a szeniális ötlet pattant ki az agyából, hogy söntést építsenek a medencében, és ott diszkózzanak. Kissé furcsa ötlet, nekünk idősebbeknek, mert mi abban az időben mikor fiatalok voltunk a medencébe fürödni jártunk. Nincs is ezzel semmi baj, hiszen ezt a mi gyerekeink szórakoztatásáért találták ki. Nekem erről, az, az egyszerű vicces történet jutott eszembe, amikor egy jól sikerült buli után a kissé becsípott háziasszony összeszedte a szennyes tányérokat és betette a hűtőszekrénybe, a megmaradt tortát, pedig a mosogatóba rakta és ráengedte a vizet. A fiataloknak szórakozni kell, ehhez nem fér kétség, a baj, csak akkor kezdődött, amikor a múlt szombaton, nemcsak ők szórakoztak, hanem azok is akik nem szerettek volna. Ugyanis, olyan hangos volt a zene, hogy az egész Hős utca, a Nikola Đurković, a strand környékén lakókról nem is beszélve, kénytelenek voltak átvirrasztani az

éjszakát. Azt üzenjük a fiataloknak, hogy kis falunkban vannak cse-csemők, öregek, betegek és munkásemberek, akik éjszaka pihenni szeretnének. Ehhez csak egy kis megértés és egy mozdulat szükséges. A nagy erősítőket, picit lejjebb kapcsolni, és máris mindenkinek teljesül a kívánsága. A fiatalság szórakozhat, a többi, pedig pihenhet. Előre is köszönjük megértésüket. Végül egy jó hírrel fejezem be íráso-mat. A véradóknak szervezett bankett

nagyon szépen múlt el, a szervezők mindent beleadtak, kitűnő bográcsos került az asztalokra, mindenki kétszer is szedhetett és megnyalhatta mind a tíz ujját. A jó zene is fokozta a jókedvüket, és mindannyian megelégedve és vidáman távoztak. Dicséret és köszönet a szervezőknek.

Mi pedig Bácsfeketehegy lakói arra törekedjünk, hogy lélekben legyünk mindig együtt, szeressük, bátorítsuk és támogassuk egymást. Csak dolgozunk, dolgozunk, hogy mindent

megszerezzünk magunknak, sokszor olyasmiért hajtunk, amire nincs is szükségünk. Elpazaroljuk a sok drága időnket, teljesen elidegenedünk egymástól. Nem vesszük észre, hogy szeretteink sokkal jobban örülnének annak, ha a sok luxuscikk helyett, több időt, napot és órát töltenénk együtt, és jobban odafigyelnénk egymásra.

Szilágyi Zsófia

„Ha egy problémát kimondasz, félig, már meg is oldottad.”

Mily nagyszerű igazság lát napvilágot minden egyes ember szemében, aki csak egy apró pillantást is vet a fent idézett mondatra, melynek írója, kitalálója sajnos a múlt homályos kódéba vész, de görög eredete egyértelműen bizonyított.

Kis falucska, kis problémák, mondhatják oly sokan, de talán ezen állítás helyessége nem teljesen megfontolt. Igaz picike falu Bácsfeketehegy, a maga körülbelül négy és félezer lakosával, de apró bajaink, gondjaink, melyek talán sok személy számára jelentéktelennek tűnhetnek, s ha a megoldásuk egyre csak várat magára, idővel bosszantó jelleget ölhetnek. Természetesen nem szeretnék ócsárolni senkit, vagy akárkit is bármiféle módon megbántani, csupán említést tennék pár dologról, amik épp foglalkoztatnak, s ha a megoldás nem is érkezik rövid időn belül, de legalább e sorok között, ha csak a cikk elolvasásának erejéig is, de jelen van a köztudatban.

Ha már a fizetésemmel, s a munkahe-lyemmel elégedetlen vagyok is, szerencsémre nagyszerű munkatár-sakkal áldott meg a sors, akik idősebb emberek lévén kiváló tanácsokkal tudnak szolgálni, adok tehát a véleményükre. Egyikük, kinek személye maradjon titok, megkért szívélyesen, írjak pár sort az érdekében, s adjak hangot elégedetlenségének az utcájában található út rendkívül ramaty minősége miatt. Szó szerint a Dózsa György utcáról szól a fáma. Óriási erőfeszítés és bosszankodás a vele-járója már időtlen idők óta, főleg csapadék, eső, hó esetén. Le kellene aszfaltozni, de miből, kérdezhetnénk? Biztos forrásból tudom, még a nyolc-

vanás évek alatt, nemcsak hogy meg-volt a rávaló a tisztes, kulturált közlekedés életre hívására, hanem az említett összeg ki is lett fizetve, s amely teljes mértékben fedte volna a terjedelmes költségeket. A pénz megléte, amely fedezte volna a kiadá-sokat, egész egyszerűen a rejtelem hunyoros, átláthatatlan homályába veszett, talán még maga a magyar származású Harry Houdini sem tudta volna grandiózusabb módon eltüntet-ni. Bizonyos, hogy egyes embereknek sokkal fontosabb volt önző, csalo életmódjuk jólétének nagysága, mint a tisztes, dolgozó emberkének élet-minőségének javítása, vagy akár a történelem folyamán oly sok gyötrelemnek kitett Bácsfeketehegy szebbé tétele. S e példa sajnos csak egy a számtalan közül. Természetesen számos gond mutatkozik meg még e témakörben, elég ha csak többek közt a Njegos utcát megemlíteni, amely összeköti a Bolmán utcát a Népfront utcával, a Szőlősort, amely viszont a főutat köti össze a Verbászra vezető úttal, a Petőfi Sándor utca hepehupás útfelületét, vagy nem utolsósorban a Hős utcában található két zsákutcát. Kátyúk, s hasonló utakadályok tömkelege borzasztja a kedélyeket, mely hiszem azt, nemcsak a gépjár-művel igyekvő emberek bosszúságára éhes. Apró hibák, melyek olybá tűnnek hatalmas gondok-nak, akár Isten óvjon tőle bale-seteknek előzményei is, lehetnek. Véleményem, s ezt bizonyosan nem-csak én osztom, nem megoldás egy kátyút holmi törmelékkel feltölteni, persze ez a legolcsóbb, de minden valószínűség szerint a legkevésbé időtálló megoldás.

Oly sokszor, szociálisan, csak arra vagyunk hangolódva, hogy csakis az élet negatív, rossz oldalát lássuk. Az imént az utakadályokat említettem. Ugyan miért létesítettek fekvőrendőrt csak az iskola elé, s az óvoda elé pedig miért nem, hiszen ott is az alapvető biztonsági előírásoknak kéne eleget tenni. Talán mert szem-ben található a helyi közösség, és ez egész egyszerűen röhejesen festene? Ki tudja? Tudom jelentéktelen észrevételek ezek, sokak csak legyin-tenek rá, de úgy éreztem egyszerűen kötelező megemlítenem. Hogy ne csak negatív dolgokat mondjak, sze-rintem még így is több járható, és lebetonozott utca található Bácsfeketehegyen, mint Kishegyesen.

Utak ide, kátyúk oda, e témának se vége, se hossza. Eleget téve J., kol-légámnak tett ígéretemnek, talán maradt még annyi hely egy rövid említést közzétenni, egy számomra, s talán a velem egyívású fiatalok számára egyaránt hatalmas megoldásra váró probléma, a fiatalok szórakoztatásának, vagy inkább ennek elmaradásának kérdése. Perzselő hőség, itt a nyár dereka, s a fürdés, lubickolás, az ily rekkenő idő méltóképp való megélése kivitelezhetetlen nemcsak a fiatalok, de az idősebb korosztály számára is. A helyi „strandon” maximum a torkunk lehűtésének, frissítésének a kérdése megoldott, a testünk kényte-len tovább sínylődni a sivatagi perzselő nap hevében. De, hogy végre valami dicséret is érje a ház elejét, talán e szórakozóhely adott otthont a legtöbb koncertnek, rendezvénynek, s elég ha csak a meggy napok for-gatagának derűjét említem. Ezúton is

dicséretem zengem nekik, hisz nemcsak koncertek szerveződnek itt biztos kezek alatt, hanem példának okáért kis kultúrával egybekötött összejövétel is összehangolódik itt néha, július 21-én például Csíki Zsolt rendezésében a Vízkereszt vagy bánom is én című darabot adják elő. Akad tehát program, néha-néha, de nem állandó jelleggel, s talán ez a hiba, de még így is hasonló állapotot tudhat magáénak e a terület, mint

községünk másik magyar faluja is, ahol a disco ellenére elég gyér a kínálat.

Bocsánatukért esedezem, hogy jelen esetben nem csupán boldog, reménykeltő dolgokról írtam, azért is, mert pár aprócska, de annál nagyobb gondot tudtam felhozni témának ezen siralmas, nyomorúságos időkben, mikor inkább boldogsággal teli dolgokról kellene beszélni. Írásom, s témája jelentéktelen, de minden

bizonynal pozitív jelentőséggel, bír. Amit ma elmulasztunk megtenni, azt a jövő nem fogja jóvátenni, csak áldozatos és következetes munka által. Fekessük le a jövő alapjait, ha csak ily nevetségesen egyszerű, apró dolgok által is, hisz ezen apróságok később nagy jelentőséget nyernek, akár a falu szebbé tétele, vagy a fiatalság szórakozása a tét.

csá

MANAPSÁG

MUNKÁLATOK AZ IPARI PARKBAN

Ahhoz, hogy használni tudjuk a megépült szerviz utat az ipari parkban, szükség van a körforgalom kiépítésére, amely lehetővé teszi a magisztrális útról való lecsatlakozást. Ez közel sem egyszerű feladat, hiszen a magisztrális úton a forgalom nem állhat le az építkezés idejére. Éppen ezért az elmúlt hetekben, az előkészítő munkálatok folyamán, kialakításra került az útvonal, melynek segítségével elkerülhető lesz a közvetlen építkezési terület és a forgalmat sem kell leállítani. A munkálatok várhatóan még egy hónapig elfognak tartani. Kérjük az arra közlekedőket, hogy legyenek türelemmel és fokozottan ügyeljenek a maguk és mások biztonságára. Ez a körforgalom, azon kívül, hogy nélkülözhetetlen az ipari park akadálytalan működéséhez, azért is különleges jelentőségű, mert Vajdaságban ez lesz a második körfor-

galom (Zrenjanin után) ami magisztrális útra épül. Időközben folynak a befejező munkálatok a Júlia malom építésén, mely idén szeptembertől hivatalosan is megkezdte munkáját. Folyamatban van a munkaeőr kiválasztása.

Krisztián I.

AKKOR GONDOLKOZZUNK...?

HALLÓ, VAN E PILÓTA A GÉPEN?

Ma az emberek, sajnos, vagy szerencsájukra, sokkal biztonságosabban érzik magukat egy repülőút alkalmával, mint, akár gyalogosan, mivel a pilóták szaktudása sokkal magasabb, mint egy más közlekedési eszközt irányító polgárnak, és a berendezések is sokkal fejlettebbek, tökéletesebbek, mint más járműveken és többszörös ellenőrzés kíséri munkájukat. Ez mellett még ott van a földi irányítás, de a legrosszabb esetben a robot pilóta, és ami a leglényegesebb, az, hogy az egész rendszer a világon egységes, és még a vészhelyzeteket is e rendszer szabályai szerint kell kezelni. Ha mégis néha légi szerencsétlenségről tájékoztat bennünket a média, ott a végén mindig kiderül, hogy e rendszer szabályait valahol, nem tartották be.

Tudjuk, manapság a nagy liberális demokráciá(nk)ban, egységesen, mint a fenti eset, csak a foci, vagyis a sport, van ennyire rendszerezve. Hogy miért áll nálunk, de a környezetünkben is, a labdarúgás, úgy ahogy áll, először is azért, mert mi a szabályokat, saját kedvünk, kívánságunk szerint magyarázzuk, vagyis, mindig az idegen bíró, és a nemzetközi szövetség a hibás, mert ellenünk dolgoznak, amikor az új szabályokat alkotják. Igen, mert féltékenyek ránk, irigyek, nehogy a mi őstehetségeink, minden babért e területen learassanak előlük, pedig nekik nem volt sem Puskásuk, Hidegkútjuk, Benéjük, Albertjük, vagy Mitić, Bobek, Skoblar, Džajić nem öregbítette országuk hírnevét, hát nem is voltak büszke nemzet. Igen, minden azért lett így mert ők nem annyira tehetségesek, mint mi, hanem a szorgalmat, a fegyelmet akarják forszírozni, ami egyáltalán nem enged szabad teret a fantáziának, tehetségnek. Nem a látványosság a fontos, a játék szépsége, hanem csak az eredményesség. Az eredményesség minden téren, és csak ezt és csakis a maguk módján fizetik, jutalmazák.

Jutalmazzák. Igen, csak azt jutalmaznak, ami az ő szabályaik szerint jó, nincsenek tekintettel a más véleményére, ha nem egyezik az ő pénzük érdekeivel, főleg, ha ők az erősebbek, gazdagabbak.

Pénz beszél, kutya ugat! Tudjuk, de akkor miért nem egységesek az emberi jogok mindenhol az egész világon? Igaz, a nagy Amerika, úgy látszik, hogy mégsem olyan nagy, nem tiltathatja be a szintén nagy Kínának a halálbüntetést, vagy nem is akarja, de a kicsiknek, igaz, ott, ahol más hasonló nagyhatalomnak bizonyos érdekeltsége nincs, ott bizony exportálja az ő által értelmezett demokráciát. Lehet, hogy becsődölnek, de annak is mi fogjuk meginni a levét, de hát ez már így volt, van és lesz. Mít lehet ez ellen tenni?

Új háborút semmiképpen sem, de valahogy, lehet, hogy bután hangzik, olyan Gandhi stílusban, passzív ellenállást kellene tanúsítani a nagytőke ellen. Legalább azt kellene elérni, hogy a kötések (szerződések) minden félre legyenek egyformán kötelező érvényűek, egyenrangúak, hogy ne lehessen azokat egyoldalúan megváltoztatni és ne mindig csak az egyik fél (na melyik?) vigye el a balhét. Vállaljanak már egyszer a pénztulajdonosok is egy bizonyos rizikót, ha véletlenül náluk nem stimmel a kréta. Kik ők? Ha elromlik az üzlet és elkezdenek rimánkodni, mindjárt, a mindenkori állam a segítségükre siet, méghozzá azok terhére, akiket a most kesergők, már totál kizsigereltek? Vannak jó törvények, lennének még jobb megoldások, de valahol mindig megáll az a híres állami

gépezet, ha a szegényekről van szó. Miért? Valahogy, mivel semmi sem tart örökké, így a politikai karrierek sem, minden megfelelő helyen helyezkedő mérvadó egyén, tudatosan, nem tesz semmit az ellen, hogy az emberiség többségének legalább normális élete legyen, megélhessen a saját munkájából, mert tudatosan, még arra sem adnak a szegénynek lehetőséget. Valahogy ez lenne az, amit korrupciónak nevezünk. Ma már sok rendszerben, „bevezették” az üvegseb politikát, hogy minden transzparens, áttekinthető legyen, de valahogy bizonyos változásoknál, átfolyások, áthallások vannak, a régi bejáródott káderek megmaradnak, és mivel nem történt meg még a személyes változás, főleg itt a pannon-balkán területeken a lusztráció, így ott vagyunk, ahol eddig is voltunk, vagy még lejjebb, a bányabéka bizonyos testrésze alatt.

Nem fejadászatról van szó, de meg kellene tenni, nem csak azok ellen, akik bizonyos rendszerváltozások mindkét oldalán megtapasztalhatták a demokrácia lehetőségeit. Az ógörögök óta minden rendszer demokratikus, de még demokratikusabb volt, mint az elődje, ahogy a rendszer eliteje ezt beállította a többségnek. Így van ez ma is. Nem kellene mindig újakat választani bizonyos választási ciklusokban, de rögtön, mielőtt elmergesedne a helyzet, orvosolni kellene az összes problémát. Közben az együttműködés, ne azt jelentse, hogy egy ember működik, a többi meg csak hajbókol, hanem csak annyit, hogy ki-ki, elvégzi a rábízott feladatokat, a munkatársaival összhangban. Közben az átvilágítások legyenek folyamatosak, hogy nehogy az átvilágosítandó fél, de mi se, lepődjünk meg soha. A felelősség vállalóknak, ne csak a szavazáskor kelljen felelni a tetteikért, szavaikért, hanem az egész mandátumuk alatt, de akármikor utána is, ha a törvényes módon felülvizsgálják tevékenységüket. A felülvizsgáló törvénynek, pedig szigorúnak kell lennie. Akinek meg nem tetszik, hát mennyen római pápának, mert csak ő a tévedhetetlen.

Legyen lusztráció, minden szinten, mert addig nem lesz megfelelő „pilóta” a gépen, és hiszem, hogy akkor, ha ez egy igazi repülőgépről derülne ki, akkor nem sokan választanák, mint közlekedési formát. Nekünk, sajnos választási lehetőségünk nincs.

Legyen minden „pilótánk” felelős, egy, száz, ezer, millió emberért. Ne oldjanak meg minden hibát egy bocsikával. Most már újból megint más a hibás, a mi „pilótáink” megint elszámolták magukat, pedig annak ellenére, hogy ők keresik a hunyót, mi most sem akar(t)juk játszani az ilyenfajta játékokat. Engedjenek már végre ki, egy kicsit, mással szeretnék már játszani.

A cím egy filmkomédiából lett kölcsönvéve, de valahogy nekem most egy picit sem nevetséges az aktuális, de az előttünk álló helyzet sem, de sajnos nem csak itt minálunk van ez így.

Legyen már megfelelő pilóta a gépen, aki legalább a szabályok szerinti megfelelő műszert, a megfelelő időben és a megfelelő módon használja. Nem szeretném többé már hallani, hogy: hát nem így, vagyis, nem is erre gondoltam....(aszongyák, hogy nem tartozik miránk)

Bíró Csaba

A VÍZRŐL, ÉS A GÁLYÁRÓL

Habár fölül a gálya, alul a víznek árja, azért a víz az úr! (Petőfi Sándor)

Azt gondoltam ki, hogy falulapunk, a Fecske augusztusi számába bemutatom a bácsfeketehegyi nyári művelődési eseményeket. Van miről írni ebben a témakörben is, hiszen közösségünk messze földön ismert sokrétű, sok embert mozgó művelődési életéről. Nem tartom véletlennek ezt az állapotot, hiszen elég csak rápillantani könyvtárunk bejárati ajtajára felett elhelyezett, nemrég felavatott emléktáblára, amely azt hirdeti, hogy Kozma Lajos kántortanító, és az általa alapított olvasóköri tagságának köszönhetően 1866 óta folyamatos létezik szervezett művelődési élet Bácsfeketehegyen. Nem néztem utána, de nem tartom valószínűnek, hogy nagyon sokan megelőztek volna bennünket ezen a téren környékünkön.

Száznegyvenöt év nem kis idő magyar közösségünk életében. Kunhegyesről, 1785-ben Feketehegy pusztára települt őseinknek nem volt könnyű élete az általuk választott ígért földjén. Azonban falualapítás, és a közösségépítés nehézségekkel, visszavágyódással, és csalódottsággal is terhelt első évtizedeinek viselése, valamint az 1849-ben, a Mári napi szaladást követően felperzselt falu újjáépítése, bizonyosságot tett kun származásunkról. Őseink konok kitartással kapaszkodtak meg a telecskai dombok déli lejtőin, a meggyízú bort termő lösztalajú szülőföldünkön. Amikor kellett, a megmaradás érdekében, egyenes derékkal tudtak alkalmazkodni a változó körülményekhez. Nem tudnék említeni olyan időszakot, amit szégyellnünk kellene falunk életében, hiszen a minden élők útján eltávozott elődeink, lévén

olvasóköribe is járó emberek, jól ismerték Petőfi örök igazságát a víz és a gálya közötti összefüggésről.

Látom, hogy már megint belegabalyodtam az elmúlt idők pókhálójába, de ha már itt vagyok, nem hagyhatom szó nélkül falunk művelődési életében, a múlt század hetvenes éveiben történeteket sem. Szemtanúként, és résztvevőként ma is sokan emlékeznek még Bácsfeketehegyen a szépmelékű Sárközi Ferenc tanítóra aki, az akkori művelődési egyesület vezetőjeként bebizonyította, hogy életrevaló nemzet vagyunk ezen a tájon. Nincs lehetetlen, csak tehetetlen, tartja a közmondás. Azokban az években, sok feketicsi magyar ember összefogásának, munkájának, és kitartásának köszönhetően működött a dalárda, a színjátszó csoport, a tambura-és citerazenekar, a néptáncscsoport, voltak péntek esti ismeretterjesztő előadások, és sokan dolgoztak azon, hogy sok év elteltével, megjelenhessen falunk monográfiája. Közadakozásból megújult a Tűzoltó otthon, önkéntes munkával megépült a terasz, a testvériség-egység világában is erősödött a magyar közösség.

Úgy érzem, hogy ma is ebből az örökségből merítünk, amikor változó világunkban, újra és újra nekilendülve, megpróbáljuk értelmes tartalommal gazdagítani mindennapjainkat. Tennivaló pedig van bőven, hiszen az előttünk tevékenykedők jó magasra tették a lécet. Elegendő belelapozni az elmúlt években Sárközi Ferenc tollából megjelent, számos rólunk szóló helytörténeti kiadványba, hogy megismerjük azt a gazdag hagyatékot, amely az előttünk itt élő generációk

XVI. Nagykunsági Alkotótábor

mindennapját képezte.

Vannak bejáródott dolgok, amelyek nélkül, a nyári hónapokban, talán megállna az élet Bácsfeketehegyen. Elsősorban a tánciskolára gondolok, amely a hagyományos kis-, és nagyvizsgájával, központi nyári eseménye magyar közösségünknek. Tudvalevő, hogy a helyi nyolcosztályos általános iskolát kijáró magyar kislány, és legényke nem indulhat az életbe, ha a tánciskolában nem sajátítja el a klasszikus-, és más táncok tudományát. A bácsfeketehegyi magyar fiatalok, és kevésbé fiatalok, ha valahol, bármilyen alkalomból, táncra adódik lehetőségük, soha nem jönnek zavarba, hiszen ismerik az alapvető kultúrához tartozó tánc-tudomány fortélyait. Így van ez rendjén, hiszen bármilyen szegény világban is élünk, sohasem tudhatjuk, mikor lesz alkalomunk táncban is bizonyítani, hogy bizony mi Bácsfeketehegyiek vagyunk, tudunk táncolni, hiszen nem akárhonnan szakadtunk bele ebbe a cudar világba.

Szintén dicséretes dolog az, hogy Bácsfeketehegyen közönséghiány miatt nem szokott elmaradni semmilyen magyar jellegű, vagy bennünket is érintő művelődési esemény. Nem szoktunk szegyenbe maradni, bárkit is látunk vendégül a kicsinosított színháztermünkben, a felújítás alatt álló Kultúrotthon valamelyik termében, vagy pedig a már említett Kozma Lajos könyvtárban. Az persze minden alkalommal beszédtem, hogy lehetünk volna többen is, ami általában igaz is. Azonban én, mint világot járó ember, tanúsíthatom, hogy tőlünk sokkal nagyobb közösségben szervezett eseményeken gyakran kellemetlenül érzem magam, mivel a megjelent érdeklődők csekély száma igencsak nincs összhangba a nálunk megszokott látogatottsággal.

Itt mondom el, hogy a már hagyományos, idén tizenhatodik alkalommal gondosan megszervezett, Nagykunsági alkotótáborunk zárórendezvényén is megtelt a Kultúrotthonunk nagyterme érdeklődőkkel. Nekem úgy tűnt, hogy a megjelentetek többsége nem csak azok táborába tartozott, akiknek szépreményű csemetéje egy hétig ismerkedett, Tóth H. Vera szervezésében, kunhegyesi, és helybeli oktatók segítségével, a különféle népi mesterségek fortélyaiival. Itt említem meg, hogy a táborban vendégül láttunk Közép-Bánátból, húsz udvarnoki, tordai, és tamásfalvi gyermeket, akik, csak úgy ráadásként, a helybeli néptánc oktatóinkkal begyakoroltak egy hiteles délalföldi koreográfiát. Nem mindennapi esemény volt az udvarnoki gyermekek fellépése a tábor gálaműsorában, még kevésbé lesz az, amikor majd szeptember harmadikán, az udvarnoki templombúcsú napján, saját falujukban is bemutatkoznak a közönségnek, és plébánosuknak, Bogdán József papköltő barátomnak. Úgy tervezzük, hogy augusztus utolsó hetében, azon a héten, amikor újra nálunk vendégszerepelnek a szabadkai Interetno fesztiválon vendégeskedő, egzotikus országokból érkező néptánc csoportok, megismételjük a nyári táborunk néptánc oktató produkcióját. Ezúttal, egy hétre Nyugat-Bácskából, Bácsról, Vajszkáról, és

Palónáról hívunk gyermekeket, akiknek nemcsak néptáncot tanítunk, hanem gyakorolni fogjuk velük a magyar nyelven való kommunikáció szabályait is, hiszen azon a tájon, már sok magyar gyermek nem ismeri eléggé az anyanyelvét.

Református keresztyén egyházunk presbitereként nagy örömmel jelentem, hogy az idén nyáron a Kultúrotthonban, Dolinszky Árpád püspök úr szervezésében, Evangélikus tábor szerveztünk, amely gyermek Istentisztelettel zárult a nemrégiben felszentelt, gyönyörűen felújított Evangélikus templomban. Abban a templomban, amely roskadozó magtárból, újra a Teremtőnk élő otthonává változott, és amely minden hónap utolsó vasárnapjának délutánján Istentiszteletre hívja, és várja az érdeklődőket. Az evangélikus templomhoz kapcsolódóan, elmondom, hogy nagyon szép esemény volt ezen a nyáron az a négy, Isten házába illő koncert, amelyekre a Dombos Fest rendezvényeként került sor.

Hagyományteremtő szándékkal, két másik tábor is szerveztünk a Kultúrotthonban ezen a nyáron. Előbb Gyurkovics Hunor festőművész vezetésével nemzetközi képzőművész találkozóra, majd pedig Nemes Fekete Edit keramikuművész elképzelése alapján, Amfora névvel, nemzetközi keramikuműhelyre került sor. Mindkét esemény színvonalát jeles művészek jelenléte, és munkája biztosította. A táborzáró kiállításokat, szeptember 23-án közös kiállítás követi, ahol az érdeklődők megtekinthetik azt a harmincöt festményt, és tizenvalahány kerámiaalkotást, amely ezután a Kultúrotthon falait, és termeit fogja díszíteni.

Sorolhatnám tovább a bácsfeketehegyi nyári művelődési eseményeket, a Szekérszínház, a Tanyaszínház fellépését, a könyvbemutatókat. Írhatnék arról is, hogy új táncsoportunk, és tamburazenekarunk alakult, akik sok meglepetést tartogatva készülnek a hagyományos bácsfeketehegyi szüreti rendezvényre, a kunhegyesi református gyülekezet bácsfeketehegyi látogatására, a számtalan megtörtént, és betervezett vendégszereplésre.

Van más téma is bőven. Jut a bácsfeketehegyi Fecske következő számaiba is. Valahogy így is van ez rendjén, hiszen mindaz, ami nálunk történik művelődési életünkben, csak azért valósulhat meg mert Bácsfeketehegyen nagyon sokan szívből, és lelkesen felvállalják a közösségi élet iránti vágy megvalósulását. Valahogy úgy, ahogy azt tették a bácsfeketehegyiek a néhai Kozma Lajos olvasóköri alapító, Ágoston Sándor püspök úr, Sárközi Ferenc tanító bácsi, és sokan mások idejében.

Legyen ez így az idők végezetéig, hiszen a bácsfeketehegyi magyarság génjeiben hordozza az igényt, hogy a Megváltó áldásával, nap, mint nap, nyomot hagyjon itt-létéről, a falualapító, és a közösségépítő ősök által választott közös szülőföldünkön.

Pál Károly

PÁLYÁZATFIGYELŐ

A Prowag csapata. Pályázatfigyelés, Tanácsadás, Pályázatírás, Üzleti tervek készítése. Telefon: 024/731-424 e-mail: prowag@gmail.com

2011.évi hitel odaítélése- a gabona rak-tározására szolgáló új objektumok (silók, padozatos tárolók) kiépítéséhez

Kiíró intézmény: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap

Beadási határidő: 2011.október 17.

Hitelfeltételek: 2,0% évi kamatláb, 12 hónap türelmi idő, törlesztési határidő 48 hónap

Pályázók köre: Mezőgazdasági birtokok nyilvántartásába bejegyzett Vajdaság autonóm tartományi mezőgazdasági birtokok, és magánszemélyek.

Összefoglaló:

- hitel maximális összege: 20.000,00 euró

- hitel minimális összege: 10.000,00 euró

Bővebb információ: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap www.fondpolj.vojvodina.gov.rs

2011.évi hitel odaítélése- jó minőségű hízóborjak beszerzéséhez

Kiíró intézmény: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap

Beadási határidő: 2011.szeptember 17.

Hitelfeltételek: 2,0% évi kamatláb, törlesztési határidő 12 hónap,

Pályázók köre: Mezőgazdasági birtokok nyilvántartásába bejegyzett Vajdaság autonóm tartományi mezőgazdasági birtokok és magánszemélyek.

Összefoglaló:

- hitel maximális összege: 15.000,00 euró

- hitel minimális összege: 5.000,00 euró

Bővebb információ: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap www.fondpolj.vojvodina.gov.rs

2011.évi hitel odaítélése- új jégvédelmi hálók beszerzéséhez a többéves gyümölcsösökbe és szőlőskertekbe

Kiíró intézmény: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap

Beadási határidő: 2011.szeptember 17.

Hitelfeltételek: 2,0% évi kamatláb, 12 hónap türelmi idő, törlesztési határidő 36 hónap

Pályázók köre: Mezőgazdasági birtokok nyilvántartásába bejegyzett Vajdaság autonóm tartományi

mezőgazdasági birtokok, és magánszemélyek

Összefoglaló:

- hitel maximális összege: 15.000,00 euró

Bővebb információ: Tartományi Mezőgazdasági Fejlesztési Alap www.fondpolj.vojvodina.gov.rs

Zöld Dombok környezet és közösségfejlesztési szervezet, támogatásban részesült a Tartományi művelődési és tájékoztatási titkárság pályázatán, mellyel hozzájárult a „Fecske” júniusi és júliusi nyomdaköltségeinek kifizetéséhez. Támogatásukat köszönjük!

Pokrajinski sekretarijat za kulturu i javno informisanje
Tartományi művelődési és tájékoztatási titkárság

Zöld Dombok környezet és közösségfejlesztési szervezet, támogatásban részesült a Kulturális Minisztérium pályázatán, mellyel hozzájárult a „Fecske” 4 havi (február, március, április és május) nyomdaköltségeinek kifizetéséhez.

Támogatásukat köszönjük!

Ministarstvo kulture Republike Srbije
Köztársasági Kulturális Minisztérium

A foglalkoztatásról és munkanélküliségi biztosításról szóló törvény 59. és 60. szakaszával (SZK Hivatalos Közlönye 36/2009 és 88/2010 szám) és a Gazdasági és Regionális Fejlesztési Minisztérium 2011. 02. 7-én meghozott, 300-401-00-179/2011-16 számú, az aktív foglalkoztatáspolitikai programok vagy intézkedések résztámogatásáról szóló döntésével összhangban, illetve Kishegyes Község Képviselő - testülete által a 2010. 12. 30 - án elfogadott 2011 évi Kishegyes Község Helyi Foglalkoztatási Akcióterve alapján

KISHEGYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ÉS A NEMZETI MUNKAKÖZVETÍTŐ SZOLGÁLAT NYILVÁNOS FELHÍVÁST

tesz közzé

MUNKAADÓK RÉSZÉRE ÚJ MUNKAHELYEK TEREMTÉSÉHEZ NYÚJTOTT TÁMOGATÁS ODAÍTÉLÉSÉRE KISHEGYES KÖZSÉG TERÜLETÉN A 2011-ES ÉVBEN

I PROGRAM LEÍRÁSA ÉS A TÁMOGATÁS ÖSSZEGE

Az új munkahelyek teremtéséhez nyújtott támogatás odaítélésére meghirdetett nyilvános felhívás „de minimis” állami támogatás odaítélésének alapját képezi. Az egyszeri összegben odaítélendő az új munkahelyek teremtéséhez nyújtott támogatásra azok a munkaadók jogosultak, akik új munkahelyeket létesítenek Kishegyes Község területén és a Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat nyilvántartásában szereplő munkanélkülieket alkalmaznak.

A támogatás összege 150.000,00 dinár újonnan nyitott munkahelyenként.

Azok a munkaadók, akik hátrányos helyzetű munkanélküli személyt foglalkoztatnak (fogyatékkal élők, nők, 30 év alatti személyek, 50 év feletti személyek, roma nemzetiségűek), a fent feltüntetett támogatáson felüli pótlékra jogosultak 20.000,00 dinár értékben (a pénzügyi támogatás teljes összege ebben az esetben: 170.000,00 dinár).

A nyilvános felhívás időtartama alatt egy munkaadó csak egyszer adhatja át támogatási kérelmét. Kivételes esetben a munkáltató újabb kérelmet adhat át és újabb támogatást kaphat, amennyiben a szerződés megkötésének pillanatában a szerződési kötelezettség teljesítésének biztosítékaul banki garanciát ad át a támogatás értékében, vagy a támogatás értékének kétszeresére ingatlanra kötött első szintű jelzálogot biztosít.

II A KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI ÉS A SZÜKSÉGES DOKUMENTÁCIÓ

A kérelem benyújtásának feltételei

A munkaadó jogosult az új munkahely teremtéséhez nyújtott pénzügyi támogatására, abban az esetben ha:

- nem csökkentette a munkások számát a kérelem átadása előtti 3 hónapban, kivéve a munkások normális fluktuációja esetén;
- nem folyik ellene csődeljárás, illetve felszámolási eljárás;
- rendszeresen rendezte kötelezettségeit a munkások kötelező biztosítása terén a kérelem átadása előtti 3 hónapban,

kivéve, ha a kérelem benyújtója, Kishegyes község területén hazai vagy külföldi befektetések alapján bejegyzett újonnan alapított gazdasági társaság, az illetékes helyi hatóságok alapján indokolt kérése alapján;

- a kérelem benyújtója, aki ellen csődeljárást hajtottak végre, és akinél elfogadásra került és teljes mértékben végrehajtott az átszervezés, sikeresen működött legalább 12 hónapig;

- a kérelem benyújtója, aki olyan gazdasági társaságot vásárolt, amelynél befejeződött a csődeljárás vagy a felszámolás és sikeresen működött a megvásárlástól számított legalább 12 hónapig;

- a munkaadó székhelye Kishegyes községben van, vagy azon kívül, amennyiben az üzleti tevékenységeit üzleti egység, képviselő és kirendeltség formájában Kishegyes község területén valósítja meg;

Az új munkahelyek teremtéséhez nyújtott támogatásra nem jogosultak:

- állami szervek, szervezetek és egyéb közvetlen és közvetett költségvetési felhasználók, szociális szervezetek, polgári egyesületek és non-profit szervezetek;

- azok a kérelmezők, akik a következő tevékenységekkel foglalkoznak: szénkitermelés, személyszállítás (taxi), pénzváltás, különböző szerencsejátékok;

- azok a kedvezményezettek, akik nem teljesítették korábbi kötelezettségeiket a Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat vagy a Tartományi Munkaügyi Foglalkoztatási és Esélyegyenlőségi Titkárság felé;

- nehézségekkel küzdő gazdasági társaságok, az Állami támogatások odaítélésének szabályaira vonatkozó rendelet 2. cikkely 1. bekezdés 5. pont értelmében;

- azok a kérelmezők, akik olyan munkanélkülieket alkalmaznának, akik 6 hónappal a kérelem benyújtása előtti időszakban munkaviszonyban voltak a kérelmezőnél, illetve olyan munkaadónál, aki alapítója vagy más módon kapcsolatban áll a kérelmezővel

- azok kérelmezők, akik nem rendezték kötelezettségeiket Kishegyes Község önkormányzata felé

A kérelmezés benyújtásához szükséges dokumentáció

- az előírt formanyomtatványon kitöltött kérvény és üzleti terv;

- a kérelmező írásos nyilatkozata minden elnyert „de minimis” állami támogatásról, amelyet az előző három pénzügyi év időszakában ítéltek meg számára, ugyanazon elszámolható költségek alapján, vagy a kérelmező nyilatkozata, hogy nem használt állami támogatást;

- az illetékes hatóságok által kiadott végzés fénymásolata, amely igazolja, hogy szerepel a nyilvántartásban, amennyiben a kérelmező nem szerepel a Gazdasági Bejegyzési Ügynökség nyilvántartásában;

- bankszámla kivonat a kérelmező folyószámláján történt pénzforgalomról a kérvény átadását megelőző 3 hónapban

- az adóhivatal által hitelesített adóbevallás az elszámolt és befizetett jövedelem után járó kötelező szociális biztosításról, a kérelem átadása előtti 3 hónapban;

- a Szerb Nemzeti Bank által hitelesített, a kérelmezés benyújtását megelőző évre vonatkozó zárszámadás, abban az esetben, ha a foglalkoztatási program 5 illetve több személy elhelyezését látja elő, illetve olyan gazdasági társaságok számára, amelyek több mint 3 éve működnek, függetlenül a foglalkoztatottak számától (ez a korlátozás nem vonatkozik azokra a kérelmezőkre, akik a szerződés megkötésének pillanatában banki garanciát nyújtanak át), kivéve ha a kérelmező Kishegyes község területén hazai vagy külföldi befektetések alapján bejegyzett újonnan alapított gazdasági társaság;

- helyi önkormányzat illetékes szerveinek indoklással ellátott kérelme a kérelem benyújtásának feltételei 3. sorában említett esetben. Kishegyes község és a Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat fenntartja a jogot, hogy a benyújtott kérelem elbírálásához újabb releváns dokumentumokat kérjen a kérelmezőtől.

III ELSŐBBSÉGI JOG A SZUBVENCIO ODAÍTÉLÉSÉHEZ

A Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat illetékes fiókja ellenőrzi a Nyilvános felhívás általános feltételeinek teljesülését és az előzőleg felsorolt kritériumok alapján rangsorolja a beérkező kérelmeket (üzleti terv értékelése, tevékenység - előnyben részesülnek a termelői tevékenységek, hátrányos helyzetű kategóriába tartozó munkanélküli személyek foglalkoztatása - fogyatékkal élők, nők, 30 év alatti személyek, 50 év feletti személyek, roma nemzetiségűek).

IV DÖNTÉSHOZATAL

A 2011-ben Kishegyes község területén új munkahelyek teremtéséhez munkaadók számára nyújtott támogatások odaítéléséről szóló döntést a Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat illetékes fiókjának igazgatója hozza meg, Kishegyes község Helyi foglalkoztatási tanácsának véleményezése alapján.

V A SZERZŐDÉS MEGKÖTÉSE

Kishegyes Község polgármestere, a Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat illetékes kirendeltségének igazgatója és a kérelmező, a támogatás odaítéléséről szóló döntést követő 30 napon belül, de legkésőbb a folyó év november 15-ig szerződést kötnek, amely szabályozza a kölcsönös jogokat és kötelezettségeket, valamint amely alapján a támogatás kifizetése történik.

Szükséges dokumentáció a szerződés megkötéséhez:

- bizonyíték a foglalkoztatott személy meghatározatlan időre szóló munkába helyezéséről (munkaszerződés és a

kötelező szociális biztosítás bejelentését igazoló dokumentum)

- a szerződési kötelezettségek teljesítésére nyújtott megfelelő biztosíték
- az aláírási címpéldány fénymásolata
- kedvezményezett és kezes írásbeli hozzájárulása a személyes adatok feldolgozásához és begyűjtéséhez

A szerződési kötelezettség biztosítéki eszközei:

1. VÁLLALKOZÓK RÉSZÉRE

- amennyiben a jóváhagyott pénzeszközök értéke 300.000,00 dinárig terjed - az eszköz felhasználója által kiadott 2 azonos üres váltó egy kezessel, váltói felhatalmazással
- amennyiben a jóváhagyott eszközök összege 300.001,00 dinár és 600.000,00 dinár között van – az eszköz felhasználója által kiadott 2 azonos üres váltó két kezessel, váltói felhatalmazással (amennyiben a felhasználónak nincs módjában biztosítani a váltót, mint biztosítéki eszközt 600.000,00 dinár értékig, mellékelhet bármely más kiegészítő biztosítékot a felsoroltak közül)
- a jóváhagyott pénzüsszeg 600.001,00 dinár vagy attól több - az eszköz felhasználója által kiadott 2 azonos üres váltó egy kezessel, váltói felhatalmazással és kiegészítő biztosíték az alábbiak közül:
első szintű ingatlan jelzálog a támogatás összegének kétszeres értékében vagy
banki garancia a támogatás értékében

2. JOGI SZEMÉLY RÉSZÉRE

- amennyiben a jóváhagyott pénzüsszeg 600.000,00 dinárig terjed - kettő azonos üres váltó, váltói felhatalmazásokkal vagy a felsorolt kiegészítő biztosítéki eszközök egyike
- amennyiben a jóváhagyott pénzüsszeg 600.001,00 dinár és attól több - kettő azonos üres váltó, váltói felhatalmazásokkal és kiegészítő biztosíték a felsoroltak közül:
első szintű ingatlan jelzálog a támogatás összegének kétszeres értékében vagy
banki garancia a támogatás értékében

Kezes lehet minden munkaképes magánszemély, aki nem idősebb 65 évnél, akinek rendszeres havi jövedelme vagy nyugdíja van, függetlenül a jövedelem magasságától, vagy jogi személy, aki önállóan végzi tevékenységét (vállalkozó).

VI A PÉNZESZKÖZ FELHASZNÁLÓJÁNAK KÖTELEZETTSÉGEI

A szerződés megkötése után a kérelmező köteles:

- munkahelyet létesíteni, illetve munkaszerződést kötni a munkanélküli személlyel, összhangban a hatályos törvénnyel, meghatározatlan időre, teljes munkaidővel, azzal a kikötéssel, hogy a munkaviszony munkába állástól számított legalább egy évig fennáll
 - rendszeresen kifizetni a béreket és befizetni a járulékot a kötelező szociális biztosításra, és mellékelni a szerződésben szereplő személyek után befizetett kötelező szociális biztosításról szóló bizonylatot. A kedvezményezett köteles annak a községnek a területén végezni a tevékenységet, ahol elnyerte a támogatást.
- Abban az esetben, ha a kedvezményezett nem valósítja meg a szerződésben meghatározott kötelezettségeket, köteles visszafizetni a támogatás teljes összegét.

VII EGYÉB INFORMÁCIÓK

A Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat szabadkai kirendeltsége fogadja és feldolgozza a kérelmeket, illetve döntést hoz a kérelmek elbírálásáról Kishegyes Község Foglalkoztatási Tanácsának véleményezése alapján. A kérvényt az üzleti tervvel két példányban kell átadni a Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat szabadkai kirendeltségében (Szabadság tér 3/III, 69-es iroda), személyesen vagy postai úton, előlátott formanyomtatványon, amely beszerezhető a Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat szabadkai kirendeltségében.

Az érdekeltek a nyilvános felhívásról bővebb információt kaphatnak a Nemzeti Munkaközvetítő Szolgálat kishegyesi kirendeltségében (Kishegyes Község önkormányzatának épülete, Fő utca 32., Szolgáltató központ) vagy a 024/730-010 telefonszámon, a 119-es melléken (ifj. Juhász Bálint, polgármesteri tanácsadó).

A nyilvános felhívás a Magyar Szó és a Dnevník napilapokban való megjelenésétől az erre a célra előlátott eszközök elköltéséig nyitott.

ISKOLAI OSZTÁLYKIRÁNDULÁS

Mint abban az időben szokásos volt, (tudommal ma is!) az iskolaév befejezése és az érettségi vizsga (ami részünkre szakvizsga is volt), tehát a kettő közötti időt arra használtuk, hogy országos körútra, szakkirándulásra utaztunk.

Az első állomásunk a belgrádi, azaz zimonyi nagyvágóhíd látogatása volt. Zimonyban a Meteorológiai Iskola internátusában voltunk elszállásolva. Ide este érkeztünk, természetesen vonattal, és a szerény internátusi vacsora sem vette el a jókedvünket, mert utána a vendéglátóinkkal vidám „bulit” rendeztünk. Mi ugyanis – minden eshetőségre, magunkkal vittük a hangszereinket: harmonikákat (egy billentyűst és egy gombosot), gitárokat (két akusztikus és egy havai gitárt) a klarinétosunk is hozta a hangszereit a furulyával együtt – én a hegedűt. Még egy eléggé lehangolt zongora is akadt az internátusban, Zivanovic barátunk sem maradt hangszer nélkül. Egyedül Rufus cimboránk hangszerét nem vittük magunkkal: a dobokat. De ez a gond is megoldódott, valahonnan dobokat is kerítettek a házigazdáink.

„Munka közben” (zenélés közben) hozzánk szegődtek a „házigazdák”, a vendéglátóink. Az egész társaság, a Meteorológiai Iskola érettségi előtt álló tanulók (mint mi is), vidám, bohém fiúk-lányok voltak. Azon az estén, bár csak néhány órája ismertük egymást, mégis úgy tűnt, régi barátok-pajtások vagyunk. Ehhez talán az is hozzájárult, hogy mindannyian zenekedvelők voltunk. A mi zenekarunk az akkori idők modernebb zeneszámaikat játszotta. Volt is mit magyarázkodnunk az Ifjúsági Szövetség vezetőivel, akik az akkori kommunista szellemben gondolkozva, a mi zenélésünket a romlott nyugati (kapitalista) szellem beütésének tartották. Pedig mi a zenesámaink nagy részét magyarországi zeneszerzőktől származtattuk. Azok a számok nagy része örökzöld dallamkén ma is számon vannak tartva és ma is, lehet hallani őket a rádióban, TV-ben. Minden esetre a mi muzsikálásunk idegenül hallatszott a szerb dallamhoz szokott füleknek. Az új belgrádi barátaink viszont egyből elfogadták a mi zenélésünket. Boldogan kapcsolódtak be ők is a zenélésbe.

A legnagyobb meglepetés viszont akkor ért bennünket, amikor az egyik (korban néhány évvel idősebb) osztálytársunk megjelent a barátnőjével – akit később feleségül is vett, és ez nem volt más, mint a szerb szórakoztató zene legfrissebb felfedezettje, a később nagyon is ismert énekesnő Lola Novakovic. A belgrádi „friss barátaink” már ismerték, látták az énekesnőt, de nekünk először volt szerencsénk találkozni vele. Végtelenül nyílt, baráti hangulat alakult ki közöttünk percek alatt. Kérdezte, ismerjük-e ezt-azt a zenesámat, és amikor elkezdtünk játszani, az első ütemek-akkordok után kiállt a zenekarunk elé és megcsillogtatta a csodálatos hangját. Elragadtatással kísértük az énekét. Örökre az emlékezetemben maradt ez az este-éjjel: Lolával

muzsikáltunk. Természetesen, a zenekarunk szerb „népies tagjai” is kifejezésre jutottak, előkerült a gombos harmonika, furulya. Lola a szerb népdalokat is szívesen és gyönyörűen énekelte. Mellékesen mondván - akkor is, mint máskor, az egyik gitárt kaparintottam meg és a zenei kísérethez csatlakoztam, mert soha nem tanultam meg játszani ezeket a dallamokat...

Másnap álmosan de remek hangulatban látogattunk meg a zimonyi közbúvághidat, amely az akkori fővárosi igényeknek megfelelő, modern vágóhíd volt. Hatalmas méreteivel elkápráztatott bennünket, mert mi csak a kis sabáci vágóhídra jártunk gyakorlati oktatásra. Itt kell elmondanom, hogy nincs semmilyen húsfeldolgozás az állatorvosok közreműködése nélkül! Az élő állatok fogadásától, vágásától az egész feldolgozás vonalán, több helyen az állatorvosok tevékenykednek és felügyelnek az élelmiszerek egészséges elkészítésére.

Még arra is emlékszem, hogy tisztességesen meg lettünk vendégelve - a vágóhíd munkásainak étkezőjében reggelivel, aminek összetétele „nagyúri” volt a mi internátusi kosztunkhoz viszonyítva.

Mint már említettem, Sabácról Zimonyba vonaton érkeztünk és a terv szerint, vonattal is utaztunk tovább Splitbe. Ott a Tengerészeti Iskola internátusában voltunk vendégek.

Én akkor láttam először tengert, és először fürödtem benne. Emlékszem, valamilyen sziklás partszakaszon fürödtünk és a rutinosabb, bátor fiúk vígan fejeseltek a tengerbe. Kíváncsiságból, én is felmáztam a szikla tetejére, ahonnan a többiek ugráltak a vízbe. Szédítő volt részemre, már csak lenézni is a gyönyörű színű tengerbe és már majdnem lemáztam, amikor kenyeres pajtásom, H. Jancsi intett, gyere, ugorjunk le, otthon ilyesmire nem lesz alkalmunk! Nem voltam cseppet sem elragadtatva az ötlettől, de Jancsi biztatására, oda álltam mellé. Egymást nógattuk, ki ugorjon le előbb. A földi volt bátrabb és egy szép „fecskevel” leugrott mélybe. Részemre sem maradt lehetőség a meghátrálásra és némi gondolkodás után, hogyan is ugorjak? A társaim közül sokan csak „fenekest” ugrottak, de Jancsi komám példája után nekem is legalább fejest illett ugornom. Egy picit összpontosítottam és inkább felfelé ugrottam, hogy szebbre sikerüljön „fecske”. Már repültem is víz felé, még két rövid lélegzetet is sikerült vennem, de borzasztóan rohantak felém a víz alatti sziklák. Becsapódtam vízbe és az összeszorított szememet kinyitva, láttam, jaj, a sziklák még mindig rohannak felém. Az volt az érzésem, beljük fogok ütközni és a pillanat töredéke alatt, fékeztem. Megfordultam felfelé és a vizet taposva, kapálództam felfelé. Kerestem, hol a felszínt, hol a levegőt, mert már nagyon hiányzott! Örökkévalóságnak tűnt, amíg felértem a vízszintre, mohón kapkodtam levegőt után. Ezután néztem fel a sziklákra. Láttam, a többiek elismerőleg integettek, szép volt az ugrás. Szép volt, vagy nem, abban,

pillanatban tudtam ez volt az első, de az utolsó ugrásom is ilyen magasból!

Voltunk a tengerészeti intézetben is és emlékszem az aquáriumokra. A bennük szebbnél szebb tengeri állatokra: medúzákra, kagylókra, különböző színű és nagyságú halakra de a cápákra legjobban.

Szplitből Szlovénia felé vitt az utunk: Bléd, Ljubljana. Blédben már előrevetette árnyékát a balszerencsém, (vagy butaságomnak köszönhetem azt, ami ott történt).

Gyönyörű idő volt, amikor a blédi tó partjára értünk, mozdulatlan volt a víz, szinte olajosan csillogott, kék és zöld színek minden árnyalatát vetítette a tó felszíne. Miután a kabinokban levetkőztünk, lementünk a tó partjára. Engem ismét lenyűgözött a tó mozdulatlan felszíne. Beleléptünk a vízbe, nagyon friss volt, szinte hideg, természetesen annak tűnt a meleg tengervíz után, de ezt is meg kellett „kóstolni!” Borzongva ereszkedtünk a szép homokos strandról a vízbe, rögtön éreztük ez nem lubickolásra való víz! Fürgén rávetettük magunkat vízre és szapora karcapásokkal úsztunk, azaz, úsztunk volna! Ugyanis tengerben az úzás a sós vízben, sokkal könnyebb volt, mint itt az édes vízi tóban. Vassúlyként húzott le bennünket a tó. Gyorsan kikapálóztunk partra és borzasztóan jól esett a perzselő napocska szárító melege a hidegtől kipirult bőrünknek. Kajakot, csónakot lehetett bérelni, ezeken juthattunk be a tó közepén ékeskedő szigetre. Járatosabb barátaink ígérték, érdemes lesz bevezetni szigetre. Nosza, lett is társam, és mint egykori „Dunai szakértő”, néhány szóval, tanáccsal „kiképeztem” társamat, hogyan kell viselkedni a kajakban, ami úgy billegett, mint egy bicikli. A tavon szétszóródva eveztünk a szigetecske felé. Nagy kacagásoktól, végtelen jókedvüktől visszhangzott a tó. Magunk voltunk, hangosak voltunk. Kikötöttünk a szigeten, ahol egy pici rokonszenves templomocskát találunk. Ide kívánczik a Bács Gyula által írt, Jugoszlávia c. útikönyvből vett idézet (bedekker):

„... a kegytemplom modern időkben is hatásos romantikáját az a hiedelem adja, hogy aki a templom csilingelő harangocskáját háromszor (vigyázat, háromszor!) megszólaltatja, annak kívánsága teljesül. Ki mulasztaná el, hogy a mennyezetről lecsüngő harangkötelet – akár némi borraivaló árán is, háromszor meg ne rántsa, 1465. óta vajon hányadikként!”

Mi is felkapaszkodtunk a 99 márvány lépcsőn és csilingeltünk. Már nem emlékszem mi volt kívánságom, biztos valamilyen jelentéktelenség. Kár, mert már fejem fölött csüngött a Demokles-i kard: a szerb nyelv pótvizsgájának sikeressége, erre kellett volna összpontosítani, ez lett volna a fontosabb!

Lassan ballagtunk vissza a csónakjainkhoz, meleg volt és mire part közelébe értem, szinte kínálkozott a tó hús vize: - Ugorj belém! Kristálytisza vizében a fenék kövezete, kavicsok elérhetőkné látszottak, és ahol csónakomat kikötöttem, az evezőmmel nem értem el a tó fenekét. Feltételeztem, a lépcsők lábánál is elég mély víz van, elegendő egy „beugrásra”. a márványlépcsők korlátjáról indítottam „csukafejesemet”, és még igyekeztem laposra is szabni, ne merüljek mélyre! Talán ez volt szerencsém, és nem lett komolyabb következménye a fejesemnek,

mert ott, ahol beugrottam, nem volt mélyebb a víz harminc-negyven centiméternél! Gyorsan fenéket fogtam és a tó aljkövezete végig „gyalulta” mellkasomat, combjaim elejét és egy kicsit az államot is. Elakadó lélegzettel pattantam lábra az alig térdig érő vízben, ami pillanatok alatt piros lett körülöttem a véremtől. Gyöngyözött a vér mindenütt, a lehorzolt testrészeimen. A társam rémült tekintetéből következtettem, nem lehettem valamilyen épületes látvány, úgy véresen! Gyorsan betuszkoltak társaim a legközelebbi csónakba és hajts, a part felé! Szinte száguldott az egész regatta, egymást tolva, lökve, taszítva érkezünk partra és valaki az enyéim közül már rohant is vöröskeresztes kabin felé. Mi is arra igyekeztünk és a kísérő tekintetekből, ismét következtettem, milyen szörnyű látvány lehettem, csöpögő csupa véresen, mert aki rám nézett iszonyattal fordult el! Még ma sem, ennyi év távlatából sem vállalom, hogy rosszul éreztem volna magamat. Igaz, véres voltam, de nem dőlt belőlem a vér, Már meg is alvadt, mire az elsősegély helyhez értünk. Egy fehér köpenyes valaki rám pillantott, sarkon fordult, majd megjelent előttem egy vatta csomaggal és valamit szolt szlovén nyelven a körülöttem állókhoz, amit én nem értettem. A szláv nyelven elhangzó utasítást bezzeg, a cimboráim megértették és egy pillanat alatt, lefoglak, mozdulni sem tudtam. A fehér köpenyes meg elkezdte simogatni, nyomkodni mellemet vattacsomóval, ami JAJ! Jódtinktúrával volt átitatva. Az első pillanatban nem is értettem mi történik velem, lepillantottam a mellemre, amiről most már barnás lé csordogált. És akkor belém hasított a fájdalom: csípett, égett, lobogó tűz volt, mindenütt, ahol csak hozzám ért a jódos vatta. És jött a megváltás: elszibbadtam és már nem fájt semmi, elájultam! Ez volt legjobb!

Nem tudom meddig voltam eszméletlen, de mire észhez tértem, valamilyen hűsítő kenőccsel voltam leápolva-bekenve és már fehérlett rajtam a kötés. Befászlították az egész mellemet. A combom le volt ragtapasszal fedve. Izzadságtól gyöngyöző testtel feküdtem a homokos strandon. A fehér köpenyes utasítására, hűvösbe vittek, üdítőt kaptam. Jóízűen ittam és nem értettem, mi ez nagy nyüzsgés-forgás körülöttem, ki mit kérdez, mit akarnak velem? Még nem voltam „tisztá”! De mivel várt ránk a további utazási terv, nem sok idő múlva az aggódó cimboráim segítségével felöltöztem és elhagytuk Bléd gyönyörű és emlékezetes tavát.

Jó néhány év múlva, feleségemmel ismét becsónakáztunk a szigetre. Út közben, még eveztem, elmeséltem az egykori „véres” eseményt és miután kikötöttünk, fellépkedtünk a 99 márványlépcsőn a templomocskához. Meghúztuk a harangkötelet háromszor, de akkor már valamilyen okos kívánsággal, mert íme, itt vagyok, rovom e sorokat, emlékezve az egykori „viselt” dolgaimra.

Molnár Károly

Nemzetmentő reformáció Magyarországon III

Dr. Kerekes József

A történészek egyet értenek abban, hogy a magyar nemzet három válságos kort, pontosabban három vészhelyzetet élt át történelme folyamán. Mindhárom alkalommal adott volt a nemzethalál lehetősége, hiszen hasonló helyzetekben se szeri, se száma azoknak a népeknek, amelyek letűntek a történelem színpadáról: avarok, kelták, vandálok, stb. Az első ilyen válság népünket a kalandozások korában érte, amikor Német-római birodalom államai, amelyek közvetlenül ki voltak téve a magyar seregek sorozatos portyázásainak, szövetségre léptek a virágkorát élő Bizánccal, egyetlen céllal: „a magyarságot meg kell semmisíteni, rabló hadjáratai miatt”. Minden bizonnyal el is érik céljukat, óriási haderővel bírt mindkét ellenfél, s a kétfelől érkező csapás kivédésére a magyarságnak vajmi kevés esélye maradt. A magyarok Istene azonban szabadítót rendelt Géza fejedelem és fia István király személyében, akik felvéve a kereszténységet megteremtették a feltételeket a magyarság fennmaradására. Trianon, és a nyomban ezután bekövetkező kommunista diktatúra számítódik Magyarország utolsó, harmadik vészhelyzetének. A megcsonkított, megcségyenített és kirabolt ország, az öt országba szétzilált magyar nép vesszőfutása, a nemzetünk számára idegen ideológia, a materializmus féktelen térhódítása mind-mind Damoklesz kardjaként függött a nemzet feje felett. Eljött azonban 1956 októbere, amely nem csak nemzetünknek, hanem a környező „szocialista” államoknak is utat mutatott a szabadság megteremtése felé. Az út, amely kisugárzott az 56-os forradalomból fájdalmas és meredek volt. De a történelem arra tanít, nem lehet megszerezni a szabadságot áldozatok vállalása nélkül.

Semmivel nem volt könnyebb helyzetben népünk az 1526-os Mohácsi csatavesztés után sem. Az ország szíve a török fennhatósága alá került, de a Habsburgok által bitorolt nyugati ország-szelet sem élt kedvezőbb körülmények között. Az osztrák katonaság akár csak a török, megszállt területként kezelte az országrészt, sanyargatásban vetekedett a pogányokkal. A király odaveszett a Csele patakban, a csatát átélő főurak, a nemesség és a főpapság elmenekült. A szellemi és gazdasági irányítók nélkül maradt nép pedig az erdőkben, mocsarakban bujkált. Szegénység, éhség, és reménytelenség lettek úrrá a megtizedelt népen. Nevezhetnénk-e másként, mint isteni csodának, azt a történelmi tényt, hogy amikor minden emberi jóslat szerint, a három részre szakadt Magyarországot és nemzetét a Mohácsi-vész utáni időkben, a sors teljes pusztulásra ítélte, az előrevetített sötét jövőképek éppen az ellenkezője történt: a magyarság egymásra talált nyelvében, imádságaiban, és énekeiben. Az Isten kegyelmét és szeretetét ismerhetjük fel abban a tényben, hogy a végveszélyben tengődő nép bátorítására és megmentésére olyan embereket támasztott, akik meg tudták szólítani a bujkáló embereket, és édes anyanyelvükön, nem a számukra

Sztárai Mihály
(1510-1575)

érthetetlen latin nyelven hirdették a nemzeti megmaradás reményességét!? Micsoda bátorság és erény kellett ahhoz például, hogy Sztárai Mihály (?- Pápa 1575?) neves reformátorunk a török elől a mocsárvárakba elbujdosott embereket hegedűszóval csalja elő, új énekekre tanítsa őket, majd prédikáljon nekik, és vigasztalja a szerencsétleneket. Fáradhatatlan harcosa volt Sztárai a hitújításnak, munkáságát meg is áldotta az Úr, mert rövid idő alatt 120 protestáns gyülekezetet szervezett. Székelyi Horváth Andrásban (?- 1549?) teljesedett ki irodalmunknak az a csírájában már az ő korában megfigyelhető vonása, hogy a költő és az író a nemzet lelkiismerete legyen, és népének erkölcsi felemelkedését, a tévutak elkerülését tekintse elsődleges feladatának. Mint annyian a korai reformátorok közül, Székelyi is ferencesrendi szerzetesből lett a reformáció izzó nyelvű megalkuvás-nélküli harcosává, hiszen ez a szerzetesrend volt az egyetlen akkoriban, amely közvetlen kapcsolatot tartott fenn a szegény néppel, s így eleven benyomásokat szerezhetett a Mohácsi-utáni kor jobbágyságának sýnlódó világáról. Feladatának tekintette vigasztalni, Krisztus kovászaként összetartani és tudásban, hitben, reményben magához emelni a nemesektől, papoktól magára hagyott magyar népet.

(folytatjuk)

ELSŐ AZ EGÉSZSÉG

Mi micsoda a betegségvizsgálatban?

A mágneses rezonancia

Közhasználatosan az MR, vagy MRI. Az orvosok is, betegek is félnek- joggal- a röntgensugarak káros, rákkeltő hatásától s emiatt évtizedek óta várnak egy olyan betegvizsgáló megjelenésére, amely nem ennek a káros átvilágításnak alapján fedi fel szervezetünk betegségeit. Ez az álom valósult meg az MR feltalálásakor az 1970 évek vége felé. Az MR előnye, hogy nem használ röntgensugárzást, átvilágítást, hanem erős mágneses teret és rádióhullámokat. Az eddigi tapasztalatok szerint, sem az állandó mágneses mezőnek, sem a rádióhullámoknak nincs a szervezetre káros hatása. Ellenkezőleg, a mágneses teret újabban a rehabilitációs orvoslásban felhasználják gyógyításra is, komoly, bizonyítható és biztató eredményekkel. Maga a kivizsgáló készülék, az MR, külsejében igen hasonlít a CT- hez, vagy akár a PET-hez, a beteg itt is egy csőszerű alagútban fekszik, ami a klausztrofóbiás egyének (zárt tértől való félelemérzés) részére gondot okozhat. Ha ilyen szorongásos érzetünk van, jelezzük orvosunknak, nyugtatókkal ugyanis a vizsgálat legtöbbször elvégezhető. Léteznek ugyan már nyitott készülékek is, itt a bezártság nem lehet gond, ellenben meghosszabbodik a mozdulatlan fekvés ideje akár 30

perccel is, az eredeti 20-25 perces időtartamhoz képest, ami időseknél, fájdalmas betegségeknél igen kellemetlen, sőt egyenesen tűrhetetlenné válhat. Az MR vizsgálat nagyobb városainkban ma már a rutin kivizsgálások szintjén folyik. Mikor CT, és mikor MR, egy olyan kérdés, amit az orvosunk döntésére kell bízunk. A számítógép itt is nagyon részletes képet készít „szeletekként” testünk bármely, a legeldugottabb részeiről is.

Különösen jól fel lehet használni a csont mögé rejtett lágy részek feltárására, például az agy betegségeinek, vagy a porckopások kivizsgálásánál. Természetesen a vizsgáló helyiségbe nem szabad bevinni semmilyen fémtárgyat, például karórát, ékszert, hajtűt, bankkártyát, de akkor sem javasolt, ha pacemaker vagy fém van beültetve szervezetünkbe, illetve csontjaink egyikébe. Ha így lenne, erről okvetlen tájékoztassuk orvosunkat.

Dr. Kerekes József
az intenzív terápia ny. főorvosa

A GÖRÖGÖK GYÓGYSZEREI

A régi görögök gyógyszerkincse nem tartalmazott undorító anyagokat, mint például a kínaiaké vagy a hinduké. Sok olyan gyógyszerféleséget ismertek, amelyek ma is használatban vannak. Így például a fehér ürömfüvet, a fahéjat, a tárnicsgyökeret, a beléndeket, a kőrisbogár porát, timsót a kalcium, nátrium, ólom, és vasvegyületek egész sorát kiterjedten alkalmazták. A különböző gyógyszerformák közül a pasztillákat, tapaszokat, kenőcsöket és elsősorban a gyógyszeres italokat használták. Fejlett ipari és gyógyszerészeti kémiai ismereteiről tanúskodnak az ásatásokkal felszínre került óriási agyagedények, retor-ta alakú lepárlók és más, a kémiai előállítás során használatos eszközök. Majdnem minden tudományág története a régi görögöknél kezdődik, hiszen a mai természet tudományok számos törvénye és elgondolása csírájában megtalálható a különböző görög filozófiai iskolák tanításaiban, természetfilozófiai nézeteiben. A görög filozófiai nézetek nem szakították ki az embert a természetből, sőt a hippokratészi tanítások szerint a környezet hatása igen fontos.

Bár nem szűnt meg a papok gyógyító tevékenysége, mégis- tőlük teljesen függetlenül- a gyógyító munka nagyobb része a világi orvosok kezében volt. Rendszeres orvosképzés folyt nagyhírű orvosi iskolákban. A ma is használatos orvosi szakkifejezések, jelentős hányada görög eredetű. A sebészt évszázadokon át kirurgosnak, a

sebészetet kirurgiának nevezték.

Ez a kifejezés a görög / cher-ugria/ szóból ered, aminek szó szerinti jelentése - kézzel végzett munka. Görög eredetű szóképzés a pszichiátria *ideggyógyászat* a dermatológia *bőrgyógyászat*, az ophthalmológia *szemészet* és maga a terápia *gyógyítás* kifejezése is. Sok betegség elnevezése is görög eredetű, mint például a tüdőgyulladás *pneumónia*, vesegyulladás *nehrítis*, agyvérzés *hae morrhagia* érelmeszesedés *arteriosclerosis*, rák *carcinoma*, az epilepszia...

A történelem a görögök kiemelkedő szerepét annak tulajdonítja, hogy míg a keleti népek államában a vallás szorosan összenőtt az egy kézben összpontosuló államhatalommal és a tudományok a nagyhatalmú papi rendek kezében voltak, akik azt templomi titokként őrizve csak saját utódaiknak adták át, addig a görög városállamok többnyire demokratikusan kormányzott közösségként működtek. Nem alakult ki bennük sem merev, dogmatikus államvallás, sem ennek nyomán nagyhatalmú papi rend. Az egyes tudósok nézeteiket szabadon vallhatták, vitatkozhattak rajtuk. Tudásukról, képességükről jelentős számú olyan írásos dokumentum maradt fenn, amelyeket nem a modern kutatók ástak ki régészeti leletként, hanem már akkor az emberiség közkincsévé válhattak.

Kórizs József

Felsőoktatási intézmény Bácsfeketehegyen R&B COLLEGE

(Számviteli és tőzsdei ügyletek)

A belgrádi székhelyű R & B College, megfelelő számú jelentkezővel, idén októbertől kihelyezett tagozatot indít Kishegyes Községben. A szerb-osztrák alapítású főiskola (ennek egyik társtulajdonosa a Small Steps Kft.), 2006-ban kezdte meg munkáját Belgrádban. Az elmúlt 5 évben sikeresen működik Belgrádban és még 4 szerbiai, valamint 1 vajdasági városban. A tanítás szerb nyelvű, az előadások a község területén lesznek megszervezve, a gyakorlati munka pedig a helyi iskola informatika termében történik majd. A vizsgáztatás szintén helyben lesz megszervezve. Beiratkozhat minden olyan személy, aki minimum négy éves középiskolát fejezett. A rangsorolás a középiskolában elért eredmény és a felvételi vizsga eredménye alapján történik. Beiratkozhatnak olyan személyek is, akik már sikeres felvételt írtak más felsőoktatási intézménynél, de nem fejezték be az adott iskolát. Az R & B College szabályzatával összhangban elismernek vizsgákat és különbözeti vizsgával folytatni tudják tanulmányaikat e tanterv szerint. Az éves költség 1200 euró dinár ellenértéke (a fizetés történhet 10 hónapos részletekben is) és ez tartalmazza az oktatást, előadásokat,

konzultációkat, gyakorlatokat, tankönyveket, számítógépes labor használatát. Az R & B College programja megfelel a felsőoktatási és Bolognai tantervnek egyaránt.

A tanterv és a program megfelelő képzést nyújt a jövőbeli számviteli és tőzsdei szakembereknek az adott területtől függően. Az oktatás összesen 3 évig tart, számviteli és felülvizsgálati, illetve tőzsdei ügyletek szakokon. Az első évben mindkét szakiránynak egyforma tantárgyai vannak és ugyanazon oktatásban részesülnek. A második évtől szakosodik az oktatás.

További információt a www.rafin.edu.rs honlapon lehet találni, telefonon Dávid Donáldnál a 064 39 97 188-as telefonszámon lehet érdeklődni, valamint személyesen a Kishegyesi Községháza 13-as számú helységében, az Ifjúsági irodában.

A feketicsi „Júlia” malom várja raktári munkások jelentkezését a munkáját hamarosan megkezdő ipari parkba.
(targonca vezetői tapasztalattal rendelkezők előnyben)

Az önéletrajzokat kérjük eljuttatni személyesen
(Malom utca bb., Feketics)
vagy elektronikusan a következő címre: office@juliamlin.rs

INGYENES APRÓHÍRDETÉS

Felhívjuk kedves olvasóink figyelmét, hogy ismét módjukban áll apróhirdetéseiket ingyenesen megjelentetni a Fecskében. Szóval, ha eladnának valamit, netán megvételre keresnek valamit, esetleg csak a figyelmet szeretnék felhívni valamire, a megfogalmazott szöveget az elérhetőségükkel feltüntetve dobják be a „Fecske” postaládájába a Helyi közösség udvarán (Testvériség utca 30.) Továbbra is várjuk írásaikat, receptjeiket a:

feketicsifecske@gmail.com címre

Aki nem rendelkezik Internet kapcsolattal az, az írását a fent említett postaládába dobhatja bele.

****MIT, MIVEL?***

"A FÜSZEREK BIRODALMÁBAN"

NE EGYÜNK CSIRIZT

Tudjuk, szerencsére, de mégis a fiatalabbak kedviért elmondanám, hogy mi is az a csiriz. Tulajdonképpen, amikor még nem volt a közismert a „Boropor”, vagy más ehhez hasonló ragasztó, amit a bőr és gumiiparban használtak, akkor a cipészek a bőrt csirizzel ragasztották, és mondhatom elég eredményesen. Ez a csiriz gabonából, főleg búzából készült apró, gyöngyszerű sárga kis kemény lapos, golyócskák voltak, amiből később a mesterek főzték a ragasztót. Lehet, hogy még ma is megtalálható, de már nagyon régen nem találkoztam vele. Nem olyan volt, mint az enyv, ami állati eredetű és bűdös, hanem ez növényi eredetű keményítőtől összeállt édeskés termék volt, és szintén egy kicsit bűdös.

Ma, amikor valamilyen keményítőben gazdag terméket, nem jól főznek, majd összeáll, ragad, egy kicsit olyan gusztustalan, akkor szoktuk mondani, hogy, olyan, mint a csiriz, vagy, hogy csirizes. Tehát arról van szó, ha netán, a nem eléggé gyakorlott háziasszony, yagy, ha bosszúból, mivel Ő nem szereti a rizsát, tarhonyát, vagy más tészta féléit, akkor, csirizesre főzi ezeket az ételeket, hogy a „drága” se kívánja meg egyhamar kedvenc ételét.

A párolt rizsát, hogy ne álljon össze, hogy szép gusztusos legyen, először is egy kevés zsiradékon üvegesre sütjük, majd a súlyának kétszeresnyi sós forraltvízzel felforraljuk, majd esetleg ízesítjük, bele tehetünk egy fej vöröshagymát, majd előmelegített forró sütőben, 30'-ig pároljuk. Amikor kivesszük, a hagymát eltávolítjuk, majd, ha szükséges még ízesítjük, és pecsenyevillával megkeverjük. Egy gyönyörű állagú masszát kapunk, ahol a rizsszemek nem állnak össze. Hasonló módon járunk el a

tarhonyánál is, de vigyázzunk, ne adjunk hozzá több vizet, vagy ne túlozzuk el az időt, vagy valami más praktikat próbáljunk beiktatni, mert akkor akaratunk ellenére, a finom étel bizony csirizes vacakká fog változni. Ha tésztáról van szó, akkor pedig, főleg a spagettiknél, vegyünk jobb minőségűt, és az utasítás szerint al-dente-re főzzük, meglátják finomabb úgy, mint szétfőve.

Jó étvágyat, engedjék szabadra fantáziájukat, és a lehetőségeikhez mérten, élvezzék a nyári konyha gazdagságának lehetőségeit.

szerk.

F E C S K E T O L L

SZÍNEK

Zölden, vörösen tündökölve,
üdén, aranyban csillogva,
élénken, kristálytisztán lélegezve,
könnyedén, kéken szárnyra kapva,
bódultan, lilás mámorban úszva,
netán árnyas, szürkés fényben meglapulva,
álmosan, bágyadtan szundikálva,
barna lepelbe burkolódzva,
vagy mogorván, gyászosan, feketén elmúlva,
szivárványoznak a színek dallamozva.

Bácsi (Vajda) Sára

ÚT, AMI ELŐRE VEZET

Mindig új próba,
mi elébe állunk,
legyőzzük őket,
vagy jobb, ha félre állunk.
Új terv, új álom,
új vágy, új képzelet!
Mindig kell valami,
mi mozgat bennünket.
Kell álom, mely hajt egyre,
kell mersz, hogy fejest ugorj a végtelenbe.
Kell valami, ami elindít az úton,
kell mersz, hogy nevetni tudj a múlton.
Kell képzelet, mely elrepít messze,
kell mersz, hogy visszatérj a földre.
Sokszor nehéz meglátni a kiutat,
ekkor a szárnyaló képzelet mutatja az utat.
A fény ami rám vár,
oly közel van már,
csak kinyújtom a kezem,
becsukom a szemem
és elképzelem.

Verbászi Hajnalka

ANYAKÖNYVI HÍREK

Elhunytak

Braskó Lídia szül. **Bácsi Lídia** július 15, 88 évében
Berkó Julianna július 15, 95 évében
Orosz Lajos július 25, 70 évében
Emersity János július 30, 84 évében

Újszülöttek

Kecskeméti Mihály és Hajnalka, kislányuk **Michaela**
Firic Dezső és Karolina, kisfiuk **Bence**
Bácsi Balázs és Bácsi-Balogh Tímea, kisfiuk **Bácsi**
Balázs Gábor

Az anyakönyvi hírek adatait a helyi orvosi rendelőből, az anyakönyvvezetői irodából, valamint a "Tiho" temetkezési vállalatától kaptuk.

Fecske. Kiadja a Zöld Dombok környezet- és közösségfejlesztési szervezet, Bácsfeketehegy, JNA 24. Tel/fax: 024/739-063.

E-mail: feketicsifecske@gmail.com Folyószámlaszám: 310-8659-38. www.feketics.com

Tördelés: Bácsi Róbert. Munkatársak voltak: Bácsi (Vajda) Sára, Bíró Csaba, Bordás Katalin, Bertók Z. Tatjana, Fekete Tímea, Krisztián Irén, Dr. Kerekes József, Kórizs József, Molnár Károly, Nagy Erzsébet, Orosz Attila, Papp Julianna, Pál Károly, Pál Eszter, Szukola Béla, Sztás Angéla, Tóth János, Juhász Attila, Verbászi Hajnalka. Készült Szabadkán a Grafoprodukt nyomdában 2011. augusztus.

СРП – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
659.3 (497.113)

FECSKE: bácsfeketehegyi havilap / szerkesztő Bácsi Róbert.
– 1. évf., sz. (2004) – Bácsfeketehegy: Zöld Dombok környezet- és
közösségfejlesztési szervezet, 2004. – Illusz.: 30 cm

Meseéne.

ISSN 2217-3706

COBISS SR-ID 201634567

XVI. Nagykunsági Alkotótábor

